

Malmö Konsthall: "Electrohype 2008" (15/11-25/1 2009)

"Electrohype", biennalen för databaserad konst, har alltid varit en händelse som jag har sett fram mot. Utställningar med databaserad konst, eller konst med nya tekniker är inget man direkt är bortskämd med i Sverige. Även om det har blivit betydligt bättre de senaste åren. När "Electrohype" startade 1999 ansågs kombinationen datorer och konst fortfarande vara något nytt och något som konstvärlden såg med tveksamma blickar på. "Electrohype" fyllde därför en viktig funktion och gav oss möjlighet att vartannat år bli uppdaterade om vad som var det senaste inom området. Idag när de flesta konstnärer använder datorer på ett eller annat sätt i sitt konstnärskap och där många konstverk som foto, video etc. först passerar genom en dator innan de når utställningslokalen, kan man fråga sig om det verkligen behövs en biennial för databaserad konst?

Arrangörerna, Lars Midtbøe och Anna Kindvall, verkar själva vara lite tveksamma. I intervjuer ha Midtbøe pekat på att en mobiltelefon idag har lika stor kapacitet som en dator som kostade 25 000 kr för 10 år sedan. Vi har lite bortskämda när det gäller datorkapacitet och ser inte längre alla datorer som finns inbakade i olika system i vårt samhälle. Det är också en av motiveringarna till att man i år valt att visa verk som tekniskt blickar bakåt mot datorhistoriens barndom med elektromekaniska beräkningsapparater, hålkortsmaskiner och datorer med vakuumrör.

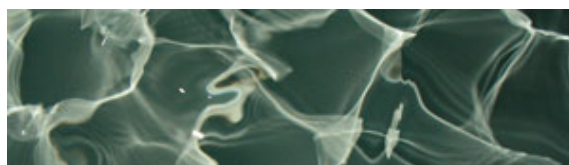
När man kliver in utställningen känns det därför som om man klivit in i en tidsmaskin, att man hamnat i utställning med Science Fiction konst, men det är inte framåt i tiden man har rest, utan bakåt. Det är idéer och tankar som hämtade från 60-talet. En tid då datorerna började få fästa i samhället och det fanns en förhoppning och rädsla om att datorerna skulle utveckla en egen intelligens och så småningom bilda autonoma självständiga system som kunde känna och tänka själv och så småningom göra revolt mot människan. Det är konstverk som tycks hämtat inspiration från filmer och böcker som Stanislaw Lem "Solaris" (1961), Stanley Kubricks "2001 A Space Odyssey" (1968), Isaac Asimovs "I Robot" (1950) m.fl.

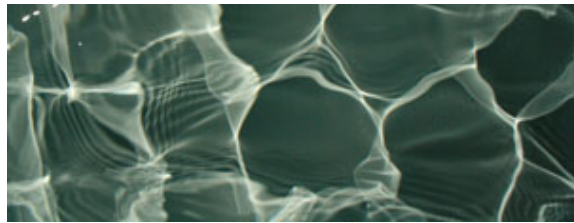
Bill Vorns blinkande ljusinstallation "Evil/Live 2" får mig att tänka på hur datorer i gamla filmer alltid har blinkande ljuspaneler, trots att de har möjlighet att prata med syntetiska röster. Det är som om man visuellt bara måste visa att det händer någonting inuit datorn när den tänker och arbetar. Kristoffer Myskjäs maskin "Regel 30" stansar ut mönster i en brun pappersrulle efter en matematisk formel, en procedur som är väldigt lik hur man stansade hålkort till gamla tiders datorer.

Jessica Fields "Semiotic Investigation into Cybernetic" består av datorerna ALAN och CLARA som kommunicerar med varandra för att försöka beskriva vad som händer runt omkring dem. Det är en stor anläggning, ingen liten laptop, utan en installation som också kunde ha varit hämtad från en SF-film från 60-talet. Namnet på datorerna får mig också att tänka på HAL i filmen "2001 A Space Odyssey" eller den brittiska matematikern Alan Turing, som betraktas som den moderna datavetenskapens fader.

Voldemars Johansons "Aero Torrents" består av två vattenbehållare där vattnet verkar ha ett eget mystiskt väsen, precis som havet i Stanislaw Lems "Solaris". Vattenrörelserna är återskapade från metrologiska data inhämtade från stormar i Europa. Ett genomgående tema i

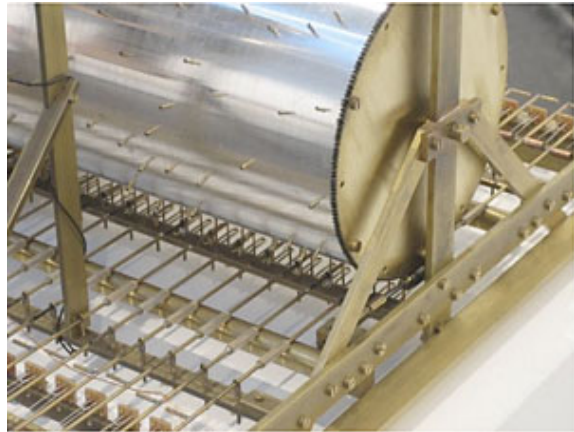

utställningen är autonoma system, en slags artificiell intelligens i konsten. Konstverken verkar levande, och följer sina egna inbyggda rörelsemönster och principer. Ibland reagerar de på omgivningen som *Kerstin Ergenzingers* "Study for longing" som är en skulptur i form av ett landskap som reagerar på rörelser i rummet och förändras efter hand.

Serina Erfjords verk avviker i skala från resten av utställningen. De är så minimalistiska i uttryck och storlek att de nästan blir osynliga. Verket "Spark" är en elkabel högt upp i taket som ibland avger en gnista, "Cold stain" en kall metallplatta som fryser luftfuktigheten till en kall fläck på väggen och "Black stain" en elektromagnet bakom väggen som ändrar konsistensen på en liten svart vätskefläck. Direkt imponerade blir jag inte av Erfjords verk, det är snarare enklare tekniska experiment än spännande samtidskonst, och passera ganska obemärkt, om man nu inte helt råkar missa någon av dem.

I stort tycker jag ändå att det är en intressant utställning. Jag gillar konceptet med konst som är levande och bildar sina egna enheter. Även om 60-talets science fiction känns långt bort och lite omodernt. Utställningen känns som ett utslag av tekniknostalgi, vilket är lite märkligt, då nästan alla verk är gjorda under 2000-talet. Jag undrar därför om det kan vara en reaktion på att vi idag är så vana vid datorer? Datorerna har helt enkelt blivit så bra och ett så naturligt inslag i vår vardag att vi inte längre märker dem. Kanske det är därför som konstnärerna blickar tillbaka till en period då datorer var verkliga maskiner, och man kunde se vad dem gjorde? Men är det verkligen det man förväntar sig av en biennial för databaserad konst, en nostalgisk det vara bättre förr tillbakablick? Jag tycker inte det.

Att en mobiltelefon är lika kraftfull som en dator var för 10 år sedan är ingen orsak till att börja blicka tillbaka, tvärtom är det ett bevis på att det idag finns så otroligt mycket intressant och ny teknik för konstnärer att utforska och använda. Det hade varit intressantare att se vad dagens konstnärer gör med mobiltelefoner, GPS, Ipod, fildelning, nanoteknik osv. än denna tillbakablick som likaväl kunde ha ingått i Malmö Konsthalls ordinarie program. Jag känner mig faktiskt lite besviken på "Electrohype", för när man äntligen har möjligheten att visa det mest intressanta inom samtida datakonst, och det finns mycket kan jag lova, så väljer man istället denna konservativa och nostalgiska tillbakablick. Låt konsthallarna och museerna syssla med det retrospektiva och de "säkra korten" och ställ istället i fortsättningen in "Electrohypes" tidsmaskin mot framtidens uttryck och tekniker.

Bilder (uppfifrån och ned): *Kerstin Ergenzinger*, *Serina Erfjord*, *Voldemars Johansons*, *Kristoffer Myskja*

Adress: S:t Johannesgatan 7

>>Överst på sidan

2008-11-19 Mathias Jansson (text), Electrohype (foto)

Här kan du berätta vad du tycker om artikeln! Observera att dina synpunkter går till redaktören, och inte publiceras med automatik.

Sänd!

Innehållet på dessa sidor är skyddat enligt lagen om upphovsrätt. Copyright (om ej annat anges): Konsten samt respektive författare. Visningen optimerad för IE/Netscape 4.x, samt upplösningen 1024x768 bildpunkter.